UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Si manc. ita vene. ne prosti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

intelligitur prohibita permutatione ad meliorationẽ, vide Paul. de Caſt. late, ꝛ notabiliter conſi. xvi. Nunquid autem pignus, ꝛ conſtitutio ſeruitutis dicatur alienatio, vide Bald. in c. j. §. j. per quos fiat inueſt. Nunquid autem locatio ad nouennium cum pacto renouandi de nouennio in nouennium, dicatur alienatio, vide que ſcripſi ad Bart. in l. codicillis. §. inſtitutio. de le. ij. item quod pignorare pro tanta ſumma quod veriſimiliter non lucretur poſtea, an dicatur alienatio, vide Bart. in l. qui habebat. ff. de leg. iij.

De communium rerum alienatione. Rub. LII.

LEX II.

MVltum. Ratione partis fiſcus poteſt vẽdere totum, ſecus in priuato, hoc dicit, ꝛc.

Rem alienam gerentib. non interdici. Rub. LIII.

LEX VNICA.

NOn eſt. Not. quod licet domino alienare rem ſuam, cum onere tamen ſuo. hoc dicit.

De pact. inter emp. & vend. Rub. LIIII.

LEX I.

SI ea lege. No. verbum pertinere ꝛ vide gl. ſuper hoc verbo. de quo faſcio magnum feſtum in materia ſubſtitutionum. No. quod † verbũ pertinere, *eſt verbum obliquum, nam exponitur pertinere id eſt, reſtituere. De hoc in l. j. ff. de dona. ego tamen teneo quod ſit verbum commune, vt plene dixi in l. centurio. de vul. ꝛ pupi.

ADDITIO

CLAV. DE SEISS. ¶ Pertinere. Nota de iſto verbo pertinere, quod licet latam habeat ſignificationem, l. verbum pertinere. ff. de verb. ſignifi. tamen refertur ad illud quod ſpectat ſpe etiam deducibili ad actum, vt eſt gl. iuncto text. in l. ſi poſthumus a primo. in gl. iij. ff. de liber. ꝛ poſthu. quam ad hoc ponderat ibi Franciſ. de Aret. Adde eundem conſil. vj. in ij. dub.

LEX II.

1 ¶ Actio preſcriptis, poteſt cum alia concurrere, quando ex diuerſis fontibus habet originem.

2 Pactum incontinenti appoſitum actionem veterem informat, ꝛ nouam parit preſcriptis verbis.

3 Ius implendi conditionem in contractu, an tranſeat ad heredes.

a **SI fundum.** [a] Hec eſt bona lex Actio † preſcriptis verbis poteſt concurrere cum ali a quando ex diuerſis fontib. habent originem, hoc dicit, vide gloſſ. ſuper verbo ſic ergo. ¶ Et primo no. quod dixi tibi in ſummario. Ex quo habes expreſſe † pactũ incontinenti appoſitum, actionem veterem informat, ꝛ nouam parit preſcri. ver. de quo plene dixi in l. iuriſgẽ. §. quinimmo. ff. de pact. ꝛ C. de pact l. in bonefidei. ¶ † Not. ſecundo, quod ius implẽdi conditionem in contractu, tranſit ad heredes, ſecundum gloſſ. hic poſitam que dicit, hoc non fuit neceſſe dici. In contrarium videtur text. in l. ſi decem cum petiero. de verbo. oblig. ꝛ quod dixi in l. qui Rome. §. Augerius. eo. tit.

ADDITIO.

a ¶ Si fundum. Circa deciſionem huius legis loquentem de pacto de retrouendendo an facta oblatione pretij transferatur retro aliquod dominium. Et quid ſi res eſſet in alium tranſlata oblatione, Pau. de Caſt. tenuit quod ſic non obſtante alienatione in alium facta in l. ſi cum venderet. ff. de pig. act. Sed in contrarium vide omnino Alex. late in conſi. x. incip. videtur fortaſſe per totum in j. parte. Et vide omnino Franciſ. Cur. conſi. xij. incip. lucius Titius. vbi in prin. alia allegat pro opi. Paul. de Caſt. ſecus tamen eſſet in pacto l. commiſſorie, ꝛ adictionis in diem, vt per Alex. in d. conſil. x. ꝛ etiam Cur. in d. conſil. xij. Item vide Alex. in apoſtil. in l. j. ff. de dona. in verſi. ꝛ tene menti ad fi. qui dicit quod dictum Pauli eſt periculoſum. Item vide eundem Paul. qui aperte ſenſit contrarium in iſta l. ij. quam legit cum prima in ſummario, ꝛ pro declaratione text. ad l. ſi cum venderet. vide per Alexand. ꝛ Cur. in dictis conſilijs. Et alio modo reſpondet Saly. in dic. l. cum venderet. quem vide. Tu potes aliter, ꝛ ſubtiliter reſpõdere, quod ibi ſit pactum iniectionis manuum, dum dicit recipere liceret, quo caſu bene operatur tranſlatio dominij. l. ſi quis ſub hoc. ff. de contrahen. emp. vbi ſimile pactum ponit glo. ꝛ alij de hoc in l. traditionib. C. de pactis. in l. ſi abſente. §. j. ff. de acq. poſſ. Et iſtud eſt forte quod voluit Sali. in d. l. cum venderet. in ij. ſol. Super quo tamen aduerte quomodo pactũ tale id operetur vt habetur in dictis locis. Et contra Paul. de Caſt. in d. l. ſi cum venderet. tenet etiam Iaſ. in l. ab emptione. ff. de pact. Item circa intellectum huius legis vide omnino Aret. in conſi. vj. Item contra opin. Paul. de Caſt. in d. l. ſi cum venderet. ꝛ opin. Alex. in d. conſi. x. ſequuntur Moder. Bonon. in l. filiuſfamilias. §. diui. verſic. quinto fallit. ff. de leg. j. Quid autem ſi emens ſciret de pacto an tunc valeret, vide que dicit Iaſ. in l. quoties. C. de rei vendi. in ix. fallẽtia. per quem videtur idem in caſu iſto quod in illo. Itẽ quid erit in fructib. ſi venditor velit redimere fructib. pendentibus, an in totum ſint ſui. an debeãt diuidi cum emptore, vide not. Alex. poſt Com. in l. qui Rome. ad finem princip. de verb. obli. Et ibi vide Soci. late concludentem contra Alex. ſequendo opinionem Com. cum quadam diſtinctione. Item quod ſecus ſit in hypotheca contracta ſuper tali re, q: ſecuta poſtea retro vẽditione in executione pacti reſoluitur hypotheca. Vide Barto. in l. vbi autem. §. ſed Marcellus. ff. de in diem addic. in l. ſi res. ff. quib. mod. pign. vel hypothe. ſolu. Item quid ſi in terminis huius legis eſſet ſtatuta dies ſolutioni pretij. an ea elapſa, ꝛ non ſoluto pretio teneretur promiſſor poſtea vendere, vide Areti. in l. ſi ita quis. §. Seia. de verbo. obliga.

LEX III.

QVi ea lege. Hec eſt not. lex. ¶ Not. quod verbum reuerteretur, eſt obliquum, ſignificat enim quod res tradatur manu alterius, non quod transferatur ipſo iure.

LEX IIII.

a **COmmiſſorie.** [a] Not. quod qui poſt terminũ petit rem, videtur renunciare petitioni pene, quod intellige, niſi eſſet dictum, rato manente pacto, vt ff. de trãſ. l. qui fidẽ. ꝛ iſtud eſt notabile ad multa. ꝛc.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶ Commiſſorie. Vide Rom. conſil. xxvij. in iiij. dubio, ꝛ vide Alex. conſi. cx. vol. v. vbi per hanc l. dicit, quod qui poſt rem ſibi in ſolutum datam, petit ſibi ſolui creditum, propter quod ſibi facta fuerit in ſolutũ datio, videtur ipſi in ſolutũ dationi renũciare.

LEX VI.

CVm te fundum. Iſta eſt notab. l. In contracti. nominatis eſt locus condictioni ob cauſam, ſi non ſeruetur pactum, quod principaliter dedit cauſam cõtractui. hoc dicit, hec ſingularis lex.

a ¶ No. hunc caſum. [a] contrarium ſolui vobis ponẽdo caſum, quod perpetuo tene menti.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶ No. hunc caſum. Per iſtã l. limita Bart. in l. fi. ff. de condi ob cau. in l. j. ff. de do. ꝛ in d. l. fi. idem tenet.

LEX VII.

SI a te comparauit. Ad actionem conſequendam, nõ ſufficit ſola oblatio, ſed requiritur depoſitio, ꝛ conſignatio. h. d. Allegaui hanc in l. acceptam. S. de vſu.

LEX IX.

SI quis ita. Valet pactum appoſitum tempore venditionis, ne liceat fundum religioſum, vel ſacrum facere. h. d.

Si ſer. exporta. veneat. Rub. LV.

LEX I

LEge. No. quod pactum valeret, vt ſi cõtrafiat, poſſit quis capere ſeruum ſuũ ſua authoritate. De quo pleniſſime dixi in repetitione l. creditores. ĩ. de pigno. quod intellige, vt dicam ĩ. titu. j.

LEX IIII.

MOueor. Talis quis eſſe preſumitur, in quali poſſeſſione, vel habitu reperitur. h. d. ꝛc.

LEX V.

QVi exportandus. Cui interdicitur ciuitas propria, videtur interdicta ciuitas Romana. d. h.

Si mancipium ita veneat. ne proſtitua. Rub. LVI.

LEX I.

PRefectus. Oppon. quod liceat ducere ſua authoritate, vt ĩ. titul. j. l. j. ꝛ ij. Solu. Ibi eſt liquidum, ꝛ manifeſtum tempore ductionis quod

ſibi competit illud ius,capiebat enim eum in loco prohibito. hic vero non erat liquidum quod ancilla eſſet proſtituta,ideo debet liquidari coram iudice,vt plene dixi in l.creditores.ī.de pig.

Si man.ita fue.alie.vt ma.vel econ. Rub. LVII.

LEX I.

SI patroclus. Oppo.quod a tali pacto nō liceat recedi, vt ſ.titu.j.l.j.So.Ibi eſt aliud pactum,a quo recedi eſt turpe.¶ Ultimo oppo.ff.de ſer. expor.l.iij. Solu.vt ibi.ꝛ per iſtam l.ꝛ ea que no.in l.contraria.Ego conſului ſemel in queſtio.tali.Pactum fuit appoſitum, ne liceat emptori alienare,ꝛ ſi alienaret,deueniret in talem eccleſiam,vtrum iſtud pactum poſtmodum poſſet tolli de partium voluntate.Uidetur quod non,q2 ius eſt acquiſitum eccleſie.In contrarium videtur caſus hic.De hoc dic vt dixi in l.qui Rome.§.fla
a uius[a].ff.de verb.oblig.

ADDITIO.

a AND.BARB.¶ §.Flauius.Et nunc conſulo ſecundum Bart. vide que no.ad Bar.in d.l.§.Flauius Hermes.ꝛ in.d.conſi.

LEX V.

EAquidem. Non ſufficit de facto contra fieri ad penam committendam.hoc dicit.Et de hac materia vidiſtis in l.vbi pactum.ſ.de tranſ. ꝛ plene in l.continuus.§.cum quis.de verbo.obliga.

LEX VI.

1 SI puellam. †Ad euitandam pene commiſſionem,non refert a quo fit dummodo fiat.hoc dicit.ꝛ hic eſt bonus caſus.Et de hac materia plene dixi in l.cum ſeruus.de verbo.obliga.

De ædilitijs actionibus. Rub. LVIII.

LEX III.

SI apud priorem. Not.bonum text.ibi antecedentis,vel incontinenti ſecuti.Quando dicatur factum pactum incontinenti,dixi tibi in l.in bone fidei.ſ.de pact.ꝛc.

LEX IIII.

SI predium. Dicit Dy.in l.j.ff.de don.quod ideo in pacto legis commiſſorie, ꝛ addictionis in diem,trāſfertur dominium ipſo iure, per illa verba,que dicunt,res ſit inempta.Ego dico quod hoc non eſt verum.q2 etiam in alio pacto illa verba operarētur,qđ eſt falſum, vt hic,ꝛ ideo eſt ſpeciale in illis duobus pactis, dic plene vt d.l.j. ff.de dona.

a De monopolijs.[a] Rub. LIX.

ADDITIO.

a P.PAV.P.¶ De monopolijs.Quid ſit monopolium, vide Feli. in c.accedens.in prin.extra de preſcr.Item quod iſta materia procedat in pacto frandulenter facto.Secus ſi ex priuilegio vel ex cōſuetudine ius tale faciendi.Uide Inno.in cap.ſignificante. de appella.vbi Abbas in fin.ꝛ hic alij mod.ꝛ ibi etiam quedam alia.

LEX VNICA.

a IUbemus [a]No.hanc legem contra iſtos artifices,qui inter ſe faciunt iſtas conuētiones,q2 eam vidi practicari.

ADDITIO.

a ALEX.¶ Iubemus.An valeat monopoliū iuratum,vide Bar. quod non,in l.ſi quis ad declinandam.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ ad hanc l. vide Bart.in l.fin.de colleg.illicitis.

a De nundinis,[a] & mercationibus. Rub.LX.

ADDITIO.

a P.PAV.P. ¶ De nundinis.Uide in materia nundinarum aliqua per Bartol.in tracta.de gabel.in ſecunda parte viij. partis principalis.

LEX VNICA.

QUi exercendorum. Hec eſt bona lex,ꝛ credo qđ hic eſt caſus, quod tempore nundinarum non poſſit quis capi pro repreſalijs,ꝛc.

De vectigalibus, & commiſsis. Rubr. LXI.

LEX II.

NEque commiſſum. Hec eſt no. lex valde.Res que incidit in commiſſum,poteſt vendicari vſque ad quinquenniū,non poſt.hoc dicit.¶ Hoc pro his qui non aſſignauerunt iura ꝛ actiones, que licet deuenerint in fiſcum ex forma ſtatuti,tamen de hoc debet moueri queſtio intra quinquennium non poſt. quod tene menti, quia poteris habere multum de honore, ꝛc.

LEX III.

EXceptis. Not. quod vectigal publicum poteſt locari a ciuitate. quod ſatis eſt notabile.ꝛc.

Noua vectigalia inſtitui non poſſe. Rubr. LXII.

LEX IIII.

SI prouincialium. Nota argumen. q2 propter vetuſtam conſuetudinem poteſt induci ius exigendi vectigal, vt dixi, ff. de pub. l. vectigalia.ꝛc.

De commerciis,& mercatoribus. Rubr. LXIII.

LEX IIII.

1 ☞ Ambaſiator finita ambaſiata non gaudet beneficio ambaſiatoris,ſi differt recedere.

1 MErcatores. Habes duo notare. Primo †quod potes imponere legem punientem ciuem tuum egredientem territorium, vel alios terminos,prout ſtatutum diſponit.¶ No. ſecun
2 do† quod ambaſiator finita ambaſiata , qui differt recedere , non gaudet beneficio, ſeu priuilegio ambaſiatoris.

a De rerum permutatione.[a] Rubr. LXIIII.

1 ☞ Permutatio,quare non dicatur contractus nominatus.

1 ¶ Gloſſ. continuat rubricā,deinde querit† quare contractus per
a mutationis non dicitur contractus nominatus,[a] ſicut locatio,venditio,ꝛ ſimilia. Eandem q.facit ff. de pact. l. iuris gentium.§.j.Tamen veritas huius q. ponitur hic. Nam permutatio eſt nomē generale ad omnem contractū, ex quo vltro citroque aliquid datur. Permutare enim dicitur hoc eſt,tibi do hoc pro hoc,merito non poteſt dici contractus nominatus,ꝛ quia habet nomē ſui generis non poteſt dici quod habeat ſpeciale. Nā ſicut videmus in ... quilibet noſtrum vocatur homo , tamen per hoc quis non ... nominatus ſcilicet,per nomen proprium.ꝛ hoc tenent doc.o...
2 ¶ No.ergo†ex iſta gloſ.quod verbum permutare , generale ... omnem contractum. quod valet ad multa. Uide glo. ꝛ no...

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Contractus nominatus.An contractus permutationis ſit innominatus,adde Bart. in l.ſiue apud acta.ſ. de tranſ. ver. quero ſecundo vtrum ſit contractus.

b ¶ Permutatione.|not.quod proprie permutatio dicitur de ſpecie ad ſpeciem. ſecus in cambio.Uide Bal. in c. j. §. cum aut... controuer. inueſtit.

LEX I.

2 ☞ Si res permutatur cū re que erat venalis expoſita agitur actione vtili preſcriptis verbis

SI cum patruus. Iſta lex ponit ... ſingularem caſum
a ꝛ neſcio eum alibi. [a] Si res permutatur cum re, que
b venalis erat[b] expoſita,non habet locum condictio ob cauſam. ſecus ſi venalis non eſſet expoſita. hoc dicit. Oppo.ꝛ videtur quod iſte ſit contractus emptionis , ꝛ venditionis,vt ſ.de reſcin.vēditio.l.pretij cauſa.Sol.Ibi fuit taxata quantitas , pro qua fuit data ſpecies , hic vero quātitas non fuit taxata, vt dicit tex. ¶ Oppo. de text.qui dicit hic cōparauit.ſic innuit
1 quod fuit emptio. Solu. Aliud eſt comparare,aliud † eſt vendere
c ſeu emere. Uerbū enim cōparare,[c] eſt generale, ꝛ cōprehendit etiam permutationem,ꝛ alios innominatos contractus, vt l.j.§.poſſe. contrahen.emp.ꝛ vend.Ita tenet gl.hic. Uide gl.quā not. ꝛ ſigna. Modo habes quod verbum permutare,eſt generale, vt in rubr.
2 Item verbum comparare,vt hic.¶ Querit † qua actione agitur in primo caſu.l.plures ſunt opi.Ueritas eſt quod agitur actione vtili
3 preſcri.ver.ad exemplum actionis exempt. ¶ Quero † in quo differt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN